

2020-11-25

Ert dnr: U2020/02667/S

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

u.remissvar@regeringskansliet.se

Lilla Djurgårdsakademiens yttrande över betänkandet En mer likvärdig skola – *Minskad skolsegregation och förbättrad resurstilldelning* (SOU 2020:28)

Vi är en liten låg- och mellanstadieskola i Stockholm med ca 40 elever. Vi vill härmed lämna synpunkter på förslag och bedömningar i ovan rubricerat betänkande och anföra följande synpunkter på förslaget i utredningen "En mer likvärdig skola – minskad skolsegregation och förbättrad resursfördelning".

Angående förslaget att alla ska välja skola. Det välkomnar vi.

Vi är en vanlig grundskola med särskild kompetens inom dyslexi och dyskalkyli. Det behövs ingen diagnos, och alla kan söka. Eftersom vi inte är en resursskola utan flöjer vanlig läroplan och har urvalskriterier i enlighet med Skolinspektionens krav så är det oerhört viktigt att föräldrar har valmöjligheten att söka en skola som kan ge adekvat stöd för deras barn som har en specifik inlärningssvårighet som ska inrymmas inom vanlig grundskola och skolpeng. Hos oss är det vanligt att någon av föräldrarna själv har dyslexi eller dyskalkyli. Att de har uppmärksammat att deras barn inte snappat upp bokstäver eller knäckläskoden i samma takt som sina jämnåriga och därför letar efter en skola som har pedagoger med särskild kompetens och kunskap om hur deras barn ska kunna få en jämlik skolgång trots sin specifika inlärningssvårighet. Begåvade, kluriga, härliga barn som riskerar att inte få rätt stöd om deras föräldrar inte kan välja en skola som oss. Dessa elever kommer inte få en mer likvärdig skolgång om det fria skolvalet inskränks och/eller skolpengen för friskolor sänks.

Vi vill också lyfta frågan om vad innebörden av "likvärdig skola" ska innebära. Vi menar att fokus för låg- och mellanstadieskolor som våran är att ge alla elever utbildning med bästa möjliga kvalitet, en god grund att stå på inför resten av skolgången och framförallt säkerställa läs-, skriv- och räknagarantin i enlighet med bestämmelsen i skollagen från den 1 juli 2019.

Om alla elever ska ges en likvärdig skolgång så är det just elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd som borde vara i fokus. Att de inte ges möjlighet att välja skola, byta skola eller vara säkra på att de får det stöd de har rätt till enligt skollagen i samma utsträckning som tidigare vore direkt motsatsen till vad utredning/betänkandet hoppas åstadkomma.

Angående förslaget att skolhuvudmännen ska frångå ansvaret för skolplaceringen och att en nyinrättad regional skolmyndighet istället ska ansvara för såväl skolplaceringen som information om skolvalet.

För små grundskoleverksamheter, likt vår, skulle en centralisering av skolplaceringen innebära sämre förutsägbarhet vad gäller elevunderlaget och i förlängningen försämrade förutsättningar att kunna bedriva en verksamhet med en hållbar ekonomi då små skolenheter är mer ekonomiskt sårbara och inte har samma skalfördelar som större skolkoncerner.

Till exempel om vi vill anställa en lärare behöver vi veta om elevunderlaget kan bära en sådan investering. Idag vet vi redan nu att vi har fem sökande per elevplats i förskoleklass varje år fram till år 2026. Med försämrad översikt och kortare framförhållning kring vilka elever som ska börja i vår verksamhet till hösten och retroaktivt utbetald skolpeng i större utsträckning så kommer vi få avsevärt sämre förutsättningar att bedriva en likvärdig utbildningsverksamhet med lika god kvalitet som idag.

Angående förslaget att friskolor inte får ha kö som urvalsgrund till skolplats:

För små grundskoleverksamheter, likt vår, som följer vanlig läroplan men med en tydlig specialisering eller profil skulle förslaget med att slopa urvalsgrunden "kö" innebära sämre förutsättningar att stötta elever med dyslexi och dyskalkyli.

Föräldrar väljer vår skola för att de själva kanske har dyslexi och märker att deras barn inte snappar upp bokstäver och/eller knäcker läskoden i samma takt som sina jämnåriga. De ställer sina barn i kö hos oss för att få särskild kompetens inom grundämnena svenska och matematik. En god grund att stå på inför resten av skoltiden. Om Urvalsgrunden kö frångås friskolorna så kommer verksamheter som idag lyfter de elever som vill söka en utbildning med en särskild kompetens eller profil inte kunna göra det i samma utsträckning. Det vore direkt att underminera syftet med regeringens remiss som är att skapa förutsättningar för en mer likvärdig skola.

Angående förslaget att skolhuvudmän måste inrapportera antalet skolplatser till en regional skolmyndighet nästa ett år innan terminsstarten.

Vi är en nystartad verksamhet. En liten aktör som startats av en eldsjäl och engagerad förälder. Den här typen av verksamheter skulle inte kunna starta om ett krav var att rapportera in elevunderlag nästan ett år innan terminsstart.

För likvärdighet inom utbildning/grundskola är det viktigt att föräldrar/elever kan välja huvudmän som på bästa sätt kan möta elevernas behov. Det behövs kommunala skolor, friskolor, stora skolor för elever som trivs med många vänner/vidare social kontext och små skolor för elever som kan komma till sin rätt i mindre format. En skola för alla blir per definition inte en skola för någon. Vi måste ta fram förslag där mindre skolverksamheter inte strukturellt missgynnas på det här viset.

Angående förslaget att om en elev byter skola under terminen så ska skolpengen följa med först efter två månader.

Vi har inte haft så mycket elever som bytt skola ännu då verksamheten är nystartad. Vår erfarenhet är dock att ett uppbrott/byte av skola är ett stort beslut för familjen och något som man inte tar lättvindigt på. När elever har bytt från vår skola så har det framförallt varit för att familjen har flyttat/bytt jobb och därmed att resvägen blivit för lång.

Likvärdigheten och kvaliteten i verksamheten ökar inte för att ett eventuellt skolbyte försvåras. Om det blir svårt att byta skola under terminen för att till exempel kunna välja en skola med särskild kompetens så skulle det innebära att eleven blir lidande av den här typen av inlåsning då de inte kan få det stöd de behöver/har rätt till för sin akademiska och personliga utveckling.

Angående förslaget om att kommunerna ska göra neddragningar av skolpengen till friskolor.

För de föräldrar som valt vår skola har det varit viktigt att vi är en icke-vinstdrivande verksamhet. Idag återförs all eventuell vinst i verksamheten hos oss och så har det varit sedan skolstart. Om syftet med neddragningarna av skolpengen till friskolor är att minimera vinster i välfärden så skulle ett alternativ till sänkt skolpeng kunna vara krav på till exempel stiftelseform för friskolor eller en begränsning på utdelning av vinsten/skolpengen till aktieägarna.

Att sänka skolpengen skulle straffa små seriösa skolverksamheter som vill bedriva en skola i framkant med hög utbildningskvalitet. Vi behövs för våra elever med en specifik inlärningssvårighet som inte medför någon extra skolpeng där vi samtidigt erbjuder verksamhet enligt läroplanen för vanlig grundskola med 15 elever per klass.

En sänkt skolpeng för oss skulle snarare innebära en försämring av utbildningskvaliteten än ett säkerställande av att skattemedel inte delas ut som vinst. Vi upplever att våra små klasser, men hög pedagogtätthet av kvalificerade, licensierade och erfarna lärare samt egen skollogoped, specialpedagog och arbetsterapeut på skolan skulle omöjliggöras av en sänkt skolpeng. Viktiga förutsättningar för att skapa en likvärdig skolgång för våra elever.

Angående kravet på att skolhuvudman och rektor ska verka för en allsidig social sammansättning av eleverna och att statsbidraget ska kopplas till krav på en handlingsplan för hur detta arbete genomförs.

Vi har högt söktryck, från flera kommuner vilket gör att vi idag till stor del har en allsidig sammansättning av elever då de dels har olika socioekonomisk bakgrund och dels har olika kulturell bakgrund. Vi kan dock bli bättre på, och arbetar till exempel aktivt för, att verka för en jämnare könsfördelning bland eleverna. Vi välkomnar den här typen av initiativ för en mer likvärdig skola och eklektiskt sammansatta elevgrupper. Detta förslag skulle inte nämnvärt påverka vår verksamhet.